

วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๔๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๒ หน้า ๑๔๕

ประกาศเปลี่ยนชื่อเมืองบางนราเป็นเมืองนราธิวาส

พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมตั้งว่า
เมืองบางนรานั้นเดิมเป็นตำบลบ้าน ๆ หนึ่ง อยู่แขวงเมืองระแงะ ภายหลัง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมอำเภอเมืองระแงะ อำเภอสุไหงปาดี
อำเภอโต๊ะโมะ อำเภอช้างฮือ อำเภอบางนรา อำเภอตากใบ รวม ๖ อำเภอ
ขึ้นเป็นเมือง เรียกว่าเมืองบางนรา มัตัน ทรงพระราชดำริเห็นว่า
บางนรานั้นเป็นแต่ชื่อตำบลบ้าน สดกควรจะมีชื่อเมืองไว้ให้เป็น
หลักฐานต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองบางนรา
เป็นเมืองนราธิวาส ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๘
แล้ว

(ลงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี

ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศเปลี่ยนนามอำเภอ นามเมืองและนามมณฑล

พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับ
พระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมตั้งว่า เมื่อ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองไชยา และเมืองกาญจนดิฐเข้า
เป็นเมืองเดียวกัน แต่ให้ตั้งคำตากดางเมืองที่บานดอนแขวงเมือง

เล่ม ๓๒ หน้า ๑๔๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๔๕๘

กาญจนดิฐคดี พ.ศ. ๒๔๕๒ นั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่าเมืองไชยา
เป็นเมืองเก่า ควรคงนามเดิมไว้ มิให้สับสนเสีย จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่าเมืองไชยา และที่เมืองไชยาเก่า นั้น ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเรียกว่าอำเภอพุมเรียง แต่เพราะ
เหตุว่าเมืองไชยาเดิมเป็นที่ประดิษฐานพระราชโอรสและมโหฬาร เว้นราษฎร
ตั้งอยู่เป็นปึกแผ่น หลกกลานมั่นคง ราษฎรที่ป้องกันยังเรียกเมืองไชยา
เดิมว่า เมืองไชยา หาเรียกเมืองไชยาใหม่ซึ่งตั้งขึ้นที่บ้านดอนนั้นว่า
เมืองไชยาไม่ จึงพาให้เรียกชื่อเมืองไชยาทั้งที่เมืองเก่าและเมืองใหม่
ดับสนิทกันไป และเกิดเข้าใจผิดกันต่าง ๆ ทรงพระราชดำริเห็นว่า
สมควรแก้ไขเพื่อให้เป็นความสละสลบแก่มหาชน และทางราชการที่จะเรียก
ชื่อเมืองนี้ดับไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเมือง
ไชยาซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านดอนให้เรียกว่าเมืองสุราษฎร์ธานี และให้เปลี่ยน
นามอำเภอพุมเรียงเรียกว่าอำเภอเมืองไชยา

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า มณฑลนี้จึงเรียกว่ามณฑลชุมพร ก็เพราะ
แต่เดิมมาได้ตั้งศาลารัฐบาลมณฑลที่เมืองสุราษฎร์ธานี จึงโปรดเกล้าฯ
ให้เรียกนามมณฑลให้ตรงกันนามเมืองซึ่งตั้งอยู่ ณ ครุฑนิยายศาลา
รัฐบาลมณฑลมาตั้งที่บ้านดอน นามมณฑลชุมพรจึงเสียใช้ตัดชื่อมา
แต่บัดนี้ศาลารัฐบาลมณฑลได้มาตั้งอยู่ที่เมืองสุราษฎร์ธานีแล้ว ควรจะ
เปลี่ยนชื่อมณฑลเสียให้ตรงกันชื่อเมืองซึ่งตั้งศาลารัฐบาลมณฑล เพราะ

วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๔๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๒ หน้า ๑๔๗

ฉนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดยื่น นามมณฑลชุมพร เรียกว่า
มณฑลสุราษฎร์ ตั้ง แต่บัดนี้ ดับต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๘
(ตงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี

แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศตั้งศาล เมืองหนองคาย

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ตั้งว่า ได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้รวมเขต อำเภอตามดำเนินของ อำเภอเมืองหนองคาย
อำเภอเมืองโพธิ์ชัย อำเภอพานพร้าว ยกขึ้นเป็นอาณาเขตเรียกว่าเมือง
หนองคาย ให้มีผู้ว่าราชการเมืองได้บังคับรักษาราชการเพื่อบำรุง
ระงับกิจสุจริตของประชาราษฎร์ให้ได้ความร่มเย็น เป็นความดีตก
แก่การทำการหาเลี้ยงชีพในชนบทนั้น ๆ จึงมีพระบรมราชโองการ
ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ตั้งว่า ให้ตั้งศาลยุติธรรมประจำเมืองหนองคายขึ้น
ศาลหนึ่ง มีอำนาจรับฟ้องพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง แด่อาณาใต้ตลอด
อาณาเขตในท้องที่ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นตามพระบรมมัญยศาลหัวเมือง
รัตนโกสินทรศก ๑๒๗๗ แด่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้หลวง
ชรินทร์โรวาทเนติบัณฑิต เป็นผู้พิพากษา นายชายนักเรียนกฎหมาย
เป็นผู้พิพากษารอง รับราชการตามตำแหน่ง แต่ให้เปิดศาลเมืองหนองคาย